

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESSENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poš. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

„AVSTRIJA SE JE REHABILITIRALA“

Rešitev avstrijske vladne krize — Vlada brez heimwehrovcev uživa splošno zaupanje doma in v inozemstvu

Dunaj, 4. decembra. S posredovanjem predsednika republike se je dr. Enderju tekotom včerajšnjega popoldneva vendarle posrečilo sestaviti novo vlado ter najti vsaj začasen izhod iz teže politične krize, v katero je zabredla Avstrija po volitvah. Pod uplivo predsednika republike, ki je opozoril voditelje strank na težke gospodarske in politične posledice, ki so neizogibne, če kriza vlade ne bo čimprej rešena, so stranke popustile. Desničarsko krilo krščansko-socialne stranke z dr. Seiplom na čelu se je moralo umakniti in novo vlado, v kateri ima Schobrov blok tri ministre, označujejo za vlado miru in reda, ker so iz nje izločeni vsi heimwehrovski eksponenti z izjemo bivšega kancelarja Vaugoina, ki je prevzel svoje staro mesto ministra narodne obrambe. Novi zvezni kancelar dr. Ender, predarlski deželni glavar, je pristal konservativne struje krščansko-socialne stranke in se popolnoma strinja z dr. Schobrom v borbi proti desničarskemu in levčarskemu radikalizmu. Dr. Schober zavzema v novi vladi položaj podkancelarja in zunanjega ministra, dočim je notranje ministrstvo v rokah Landbunda, ki prav tako pripada Schobrovi skupini. Finančno ministrstvo je v rokah strokovnjaka dr. Jucha. Schobrov blok ima nadalje ministrstvo pravde, dočim so ostali resorji v rokah krščanskih socialcev. Iz prejšnje vlade so potemtakem izpadli dr. Seipel, knez Starheimberg, dr. Hueber in Schmitz, vsi eksponenti heimwehrovske struje krščanskih socialcev.

Deklaracija nove vlade

Nova vlada je bila danes dopoldne zaprisežena ter se je takoj nato sestala k svoji prvi seji, na kateri bo odobrena vladna deklaracija, s katero se bo dr. Enderjeva vlada danes popoldne predstavila Narodnemu svetu. Vladna deklaracija se bo bavila s politično in gospodarsko konsolidacijo države ter bo povdarila voljo vlade strogo čuvati red in zakonitost.

Podpora socialnih demokratov

Vlada ima v narodnem svetu samo 85 glasov, to je le dva glasova nad polovično večino. Računa pa se, da jo bodo od slučaja do slučaja podpirali tudi socialni demokrati, ki so že obljubili, da bodo lojalno pomagali pri reševanju težavnih gospodarskih problemov, zlasti pa pri reševanju brezposelnosti. Prevladuje mnenje, da bo končno vendarle prišlo do vzdržnega razmerja med večino in opozicijo. Za stališče, ki ga bodo zavzeli maloštevilni heimwehrovski poslanci, se v političnih krogih ne zanima mnogo. Zdi se, da je Heimwehr sploh popolnoma izključena iz vseh kombinacij.

Komentarji dunajskega tiska

Današnji dunajski listi so še vedno pod vtisom včerajšnjih dogodkov, ki so dovedli do razbitja prvotnih pogajanj dr. Enderja in zaraditoga dokaj skeptično sodijo o novi vladi ter ji ne prokurojejo baš dolgega življenja.

»Reichspost« se tolaži s tem, da je v vladi ostalo pet članov bivšega kabineta in veže na to svoje upanje, da bo ostal politični kurz neizpremenjen. Obžaluje pa obenem, da v vladi ni Heimwehra, četudi se je Heimwehr nazadnje odrekla svoji zahtevi po notranjem ministrstvu.

»Neues Wiener Journal« pričakuje, da bo dr. Enderjeva vlada država protimarksistični kurz in da bo sčasom prišlo do sodelovanja z vsemi meščanskimi strankami.

»Wiener Neueste Nachrichten«, organ dr. Schobra, pa sodijo, da pomeni nova vlada popolno izpremembo doseganega sistema. Nova vlada nosi samo eno breme: Vaugoina, ki ni tekotom vsega svojega ministirovanja ničesar doprinesel za pomirjenje in sporazum. Tudi »Arbeiter Zeitung« se spodtika nad Vaugoinom in pravi, da uravnava Vaugoin svojo jadrnico po vsakem vetru. Sumnjiči ga tudi, da je ostal v vladi samo zaraditoga, da bi čimprej zopet torpediral novi režim, kakor je to storil v prejšnji Schobrovi vladi.

»Neues Wiener Tagblatt« izraža nado, da bo končno prišlo do iztizenjenja

in složnega dela za razvoj in napredek celokupnega naroda.

»Neue Freie Presse« naglašja, da uživa nova vlada zaupanje vseh slojev, dočim je heimwehrovska »Deutsch-österreichische Tageszeitung« obsodila dr. Enderjevo vlado na smrt, še predno je bila rojena.

Francoska sodba

Pariz, 4. decembra. Današnji listi komentirajo rešitev vladne krize v Avstriji in povdarjajo, da se je Avstrija s

sestavo dr. Enderjeve vlade zopet rehabilitirala pred zunanjim svetom, ki je pod prejšnjim režimom že skoraj popolnoma izgubil zaupanje v avstrijsko republiko. Tako dr. Ender kakor dr. Schober sta garancija, da bo Avstrija krenila v zunanji politiki zopet na pot sporazuma in mednarodnega sodelovanja, kar je bilo pod prejšnjimi heimwehrovskimi eksponenti že zelo dvomljivo. Listi obenem obžalujejo, da je dr. Seipel, ki je veljal nekoč za zelo treznega in realnega politika, zašel v take vode.

Atentat v Madridu

Včeraj je oddal izdajatelj nekega španskega lista na predsednika vlade generala Berenguera dva strela, ki pa nista zadela

Madrid, 4. decembra. Včeraj je lastnik lista »El Sol« Joahim Llizo izvršil atentat na ministrskega predsednika. Ko je general Berenguer odhajal na ministrski svet, je oddal nanj dva strela. Berenguer je ostal k sreči nepoškodovan. Atentatorja so takoj prišli brat ministrskega predsednika Luis Berenguer in novinarji, ki so bili priča temu razburljivemu dogodku, ter ga izročili policiji.

Llizo je pri zaslišanju izjavil, da ni imel namena umoriti generala Berenguera. Ta ga je vprašal, zakaj je to storil. Llizo je odgovoril, da je to storil v protest proti vladni socialni politiki. Nato je Berenguer dejal, da je ta atentat čin nerazsodnega človeka, ki ne odgovarja za svoje dejanje. Atentat je vzbudil v vseh političnih krogih ogromno senzacijo.

Pred gigantsko mezdno borbo v Angliji

Zaradi meznega spora groze tudi tekstilni delavci s stavko, tako da bo skupno z rudarji stavkalo skoro 1 milijon delavcev

London, 4. decembra. Vse kaže, da se zbirajo nad Anglijo temni oblaki še hujše gospodarske krize. Brezposelnost rapidno narašča, v trgovini se vedno bolj čuti ruska in ameriška konkurenca in borba delavstva za svoj obstoj vedno odločneje buta v temelje gospodarstva. Ni še rešen spor, ki je izbruhnil zaradi delovnega časa v rudarski industriji, že se pojavljajo znaki gigantske mezdne borbe v tekstilni industriji. Zveza tekstilnih delavcev je včeraj soglasno odklonila predloge podjetnikov glede novih meznih in delovnih pogojev. Podjetniki so predlagali, naj bi posamezniki tkalski delavci posluževali več strojev, za kar bi dobili nekoliko višjo meздо. To pa bi seveda še bolj povečalo že itak katastrofalno brezposel-

nost, zaradi česar je tekstilno delavstvo ta predlog v celoti odklonilo. Ker pa bodo po vsej verjetnosti poskušali delodajalci ne glede na ugovor delavstva uvesti novi delovni sistem, bo najbrž prišlo do splošne stavke v tekstilni industriji, ki bo obsegala nad 200.000 delavcev.

Tudi v rudarski industriji so izgle di na sporazum zelo mali. Škotski rudarji so se na svojem zadnjem zborovanju izjavili za nadaljevanje stavke, a danes bo bržkone isti sklep sprejela zveza angleških rudarjev, tako da bo morda že jutri stopilo v stavko okrog 600.000 rudarjev. Delavski zastopniki povdarjajo, da so rudarji trdno odločeni z vsemi sredstvi in do skrajnih mej braniti sedem in polurni delovnik.

„Fašizem se bo branil do zadnje kaplje krvi“

Osnovanje posebne politične policije za kontrolo javnega življenja — Protifašistična zarota

Rim, 4. decembra. Pod imenom OVRA je bila v Rimu osnovana posebna politična policija, ki ima nalogo, vršiti kontrolo nad političnim življenjem in predvsem zasledovati vse one, ki rovarijo proti državi in režimu. Fašistični tisk navdušeno pozdravlja to najnovjšo fašistično institucijo. »Popolo d'Italia« piše, da mora država, ki še ni izgubila zaupanja v samo sebe, skrbeti za to, da brani javno življenje pred

temnimi elementi in zločinci. »Corriere della Sera« povdarja, da je to le nov dokaz, da je fašistični režim vedno budno na straži in da se bo branil do zadnje kaplje krvi. Neumno je misliti, da sme kdorkoli vršiti nezakazano zločine proti režimu.

Rim, 4. decembra. Policija je odkrila široko razpredeno zaroto, ki je pripravljala atentate proti fašističnemu režimu. Aretiranih je bilo doslej 24 oseb.

Moskovski proces

Moskva, 4. decembra. Včeraj je vrhovno sodišče zaslišalo inženjerja Zeidlerja in Kirpotenka, ki sta potrdila, da je centralni odbor industrijske stranke organiziral sabotažo v tovarnah. Državni pravdnik je zahteval, naj se sodnim aktom priloži članke bivšega ministrskega predsednika Poincareja v »Excelsioru« z dne 23. februarja in 30. novembra 1930. Predsednik je tej zahtevi ugodil. Včeraj popoldne je sodišče razpravljalo o zvezah med obtoženci in inozemskimi državami.

Otvoritev važnega prekopa v Armeniji

Moskva, 4. decembra. V Armeniji so otvorili 67 km dolg prekop, ki bo namakal 25.000 hektarjev emlje, kjer se bo prideloval bombaž. Prekop je veljal 6 milijonov rubljev. Načrt prekopa je izdelal ženski inženjer Marta Rosian.

Amerika se zabarikadira

Washington, 4. decembra. Z ozirom na veliko brezposelnost, ki je zavladala v Združenih državah, je predsednik izseljeniške komisije Johnson predložil reprezentantski zbornici zakonski načrt, ki predvaja petletno prepoved naseljevanja v Združenih državah. Sodeč po sedanjem položaju bo ameriška zbornica ta zakonski načrt odobrila, kar bo hud udarec za izseljence.

Macdonaldu ponudeno mesto indijskega podkralja?

London, 4. decembra. »Daily Mail« pravi, da so indijski principi naprosili Macdonalda, naj sam prevzame mesto indijskega podkralja. Da bi to storil, je zelo malo verjetno. Na vsak način pa je to dokaz simpatij, ki jih uživa Macdonald v Indiji.

Nemška vojska za sporazum s Francijo?

Značilen govor šefa nemške državne brambe generala Hammersteina

Berlin, 4. dec. d. O priliki odhoda francoske vojaškega atašeeja v Berlinu, generala Tournesa, je imel šef nemške generalne štaba, general Hammerstein-Equord daljši govor, ki ga je objavil francoski tisk.

V tem govoru je dejal general Hammerstein med drugim tudi sledeče: »Potemsko-francoskega zblizanja, ki naj privede oba sosedna naroda iz 100letnega svraštva do lojalnega in resničnega prijateljstva, je še vedno težka in s trnjem posuta. Nemški poklici: častniki prezirajo nacionalistično sovraštvo, ki je bilo porojeno iz

vojne, ker se zavedajo, da so njihovi francoski nasprotniki izvršili samo svoje dolžnosti kot državljani in vojaki. Spoznanje in razumevanje tega položaja je najboljša izhodna točka za medsebojni sporazum, ki ga je treba spopolniti z enakostjo obveznosti in dolžnosti. Nemška vojska se nikakor ne protivi prijateljstvu s francoskim dom. To pa pod pogojem, da bo osnovano na temelju enakopravnosti obeh narodov in to tem bolj, ker cruje, da se zavedajo francoski krogi, da niso potlačeni narodi nikdar lojalni prijatelji.

Za 800.000 Din dragocenosti izginilo

Zastopniku zagrebske tvrdke »Preciosa« je bilo med vožnjo iz Zagreba v Ljubljano ukradeno iz kovčegov za 800.000 Din draguljev in drugih dragocenosti

Ljubljana, 4. decembra.

Včeraj dopoldne je bila v Ljubljani odkrita velika tatvina, kakršne naša kronika menda še ne pomni. Iz dveh kovčegov zagrebske tvrdke »Preciosa« je bilo ukradeno za 600.000 do 800.000 Din zlatnine in draguljev.

Kako je bila izvršena tatvina

G. Julij Schwarz iz Zagreba je solastnik in zastopnik zagrebske tvrdke »Preciosa« ter potuje kot tak vsako leto večkrat po vseh večjih krajih države. »Preciosa« ma namreč generalno zastopstvo za razne dragocene predmete in zlatnino. Schwarz potuje že okrog 20 let, vendar se mu ni še nikoli pripetilo, da bi bil okraden ali pa da bi mu na kakršenkoli način izginila roba, dasi jo je imel večkrat že za milijonske zneske s seboj.

Pretekli teden se je mudil g. Schwarz v Somboru, kamor je obenem kot prtljago poslal dva kovčega zlatnine, bižuterije in drugih dragocenosti. Po kupcijskih opravkih je blago zopet pospravil v kovčega, ju zapечатil in oddal na postaji. V ponedeljek sta prispela kovčega v Zagreb in pri pregledu je Schwarz ugotovil, da so ključavnice v redu.

V torek ob 17. je Schwarz kovčega zopet oddal na zagrebškem glavnem kolodvoru, da bi ju poslali v Ljubljano, kamor se je tudi sam odpeljal z istim vlakom, ki je prispel ob 8.20 v Ljubljano. Iz prtljage voza so oddali kovčega v prtljžnico na glavnem kolodvoru. Če sta bila že tedaj odprta, je težko reči. Nosači in železničarji, ki so imeli opraviti s kovčegoma, niso opazili, da bi bila odprta.

Schwarz je prenočil v nekem ljubljanskem hotelu, včeraj zjutraj je pa odšel v prtljžni oddelk na glavnem kolodvoru, da bi dvignil svoja kovčega. Ko mu je uslužbenec kovčega izročil, je ves začuden opazil, da ključavnice rožljajo in da nekaj ni v redu. Obvestil je takoj Schwarza, ki je na prvi hip ugotovil, da sta bila oba kovčega siloma odprta. Ker se mu je zdelo zadeva sumljiva, je nemudoma obvestil policijo, ne da bi poprej kovčega odprl.

Ugotovitve policije

V navzočnosti policije so kovčega odprli in pregledali vsebino. Že na zunaj je bilo videti, da sta bila kovčega siloma odprta. Na vsakem je bila po ena ključavnica odtrgana, druga pa najbrž odprta z vetricom in nato prislonjena nazaj ter spojena z vžigalicami, tako da je za silo držala. Iz obeh kovčegov je vlomilec, ki je moral kolikor toliko poznati zlato in dragulje, pobral le najfinjše blago, zlato, briljante in drage kamne, dočim se manj vredne robe, tako double zapestnice, obeskov itd. večinoma ni dotaknil. Po vlomu v kovčega sodeč, je moral imeti vlomilec razmeroma mnogo časa in je izbral blago najmanj kake dve uri. Ogričje, prstane, gumbje itd. je jermal iz etuijev, prazne etuije pa polagal nazaj v kovčega.

Koliko je prav za prav odnesel, še ni točno znano. Iz kovčegov je izginilo približno za 600.000 Din, morda celo za 400.000 Din draguljev. Med drugimi dragocenostmi pogrša Schwarz okrog 20 dragocenih briljantnih prstanov, 20—30 zlatih masivnih in modernih zapestnic, 50 prstanov okrašenih z dragimi kamni, briljanti, rubini, safirji itd., 10 zlatih svinčnikov, 20—25 komadov verižic, 50—60 zlatih ovratnih vrvčic, prekrasne medaljone z obeski, 30 parov zlatih manšetnih gumbov, 4 pare zlatih manšetnih gumbov okrašenih z briljanti in različno bižuterijsko blago.

Hitlerjevci pripravljali napad na Poljsko?

Berlin, 4. decembra. Policija pripisuje veliko važnost snočni preiskavi v gradu Jaeschkowitz pri Vratislavi, kjer je bilo aretiranih 1500 narodnih socialistov. Kakor poročajo, so pripravljali narodni socialisti oboroženo akcijo proti Poljski. Oblasti so ta načrt še pravočasno odkrile in tako preprečile akcijo, ki bi znala imeti za politične odnose med Poljsko in Nemčijo usodne posledice. Policija je na imenovanem gradu zaplenila celo skladišče orožja.

Hiša smrti v Parizu

Pariz, 4. decembra. V neki hiši v Rue Victor so umrle v kratkih presledkih tri osebe v tako čudnih okoliščinah, da je policija uvedla strogo preiskavo, da dožene vzrok te nenadne smrti. Policija je odkrila izkop trupel. Sumijo, da so bili vsi zastrupljeni.

Bombni napad v Delhiju

Delhi, 4. decembra. Danes je eksplodirala v mestu bomba, ki so jo našli nekateri dijaki in se z njo igrali. Ranjena sta bila dva dijaka.

Malo pozneje je neznanec vrzel bombo na glavni ulici Delhija. Bomba je eksplodirala, ni pa napravila nikake škode.

Zakon o motornih vlakih

Beograd, 4. dec. č. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za trgovino in industrijo podpisal zakon o prevažanju potnikov in blaga z motornimi vlakci.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 22.745 — 22.805 (22.775), Berlin 13.4925, Bruselj 7.8905, Budimpešta 987.65 — 990.65 (989.15), Curih 1095.9, Dunaj 794.67 — 797.67 (796.17), Newyork 56.37 — 56.57 (56.47), Pariz 222.29, Praga 167.33 — 167.13 (167.73), Trst 293.9627 — 295.9627 (294.9627), London 274.72.

INOZEMSKA BORZE.

Curih. Beograd 9.123, Pariz 20.28375 London 25.0675, Newyork 516.25, Bruselj 71.98, Milan 27.05, Madrid 57.90, Amsterdam 207.75, Berlin 123.11, Dunaj 72.65, Sofija 3.74, Praga 15.305, Varšava 57.85, Budimpešta 90.26, Bukarešta 3.0625.

Ali naj mladina pleše ali ne

Nova zanimiva anketa »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, 4. decembra. Pisali smo, da se je z novinarskim koncertom pričela plesna sezona. V resnici pa ta sezona traja vse leto, same da so se doslej plesne zabave imenovala vaje, odslej bodo pa plesali na plesnih venčkih in balih. Plesalo se je poleti ob morju in po planinskih korčah, po vseh večjih kavarnah, restavracijah in hotelih igrajo jazzbandi, plesalo se je ob vsaki priliki in povsod, da plesi sploh niso prenehali vse leto. In pleše vse, povsod, pri nas in po vsem svetu. Ker tako zabava našnj čas.

Tudi pred nami so plesali, ne samo pred desetletji in stoletji, tudi pred tisočletji. Plesali so najrazličnejši sloji, od sužnjev do vladarja, v prastarih časih posebno duhovščina, in plesali so vsi narodi od najprimitivnejših in neciviliziranih do najkulturnejših.

Večkrat so se pojavili tudi glasovi proti plesu in celo prepovedi, a človeštvo je plesalo. Iz raznih vzrokov so bili proti plesu, največkrat zaradi mo-

rale. Morala se pa menja, kakor sploh vse.

Včeraj so šole zaključile prvo tromešecje. Mladina je prinesla izpričevala domu. »Ta in ta profesor je proti plesu in zato je ta in ta red samo tak in tak« je mladina ocenjevala neugodne redove. Višjim razredom srednjih šol je ples dovoljen, a vendar je marsikateri vzgojitelj v šoli vprašal, kdo pleše, in omenil nepotrebnost plesa. Le malo profesorjev je imelo pogum mladini ples priporočati.

Ker pa vsi profesorji niso dobri vzgojitelji in ker tudi vzgojitelji niso nezmisljivi, je prav sedaj upravičeno vprašanje, kaj govori za ples in kaj proti njemu.

Otvorjamo torej anketo, če naj mladina pleše ali ne.

Stari in mladi naj povedo svoje mnenje, plesalci in neplesalci naj se oglašajo, starši in hčere ter sinovi naj govorijo, predvsem je pa dolžnost onih, ki so proti dovoljenemu plesu, da dokazujejo upravičenost svoje sodbe.

Proslava 1. decembra v Mostah

Moščanski Sokol je proslavil praznik ujedinjenja zelo svečano

Ljubljana, 4. decembra. Izredno svečano je proslavil letošnji državni praznik 1. december moščanski Sokol. Na predvečer praznika v nedeljo ob 5. uri se je vršila v sokolski dvorani na Selu slavnostna akademija, katere so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti, vse članstvo in številno Sokolu naklonjeno občinstvo tako, da je bila prostor na dvorani zasedena do zadnjega kotička. Za uvod v slavo je izpregovoril pozdravni govor starosta br. Pavle Pavšič. Pozdravil je poimenoško vsakega tajnika br. Flegarja, zastopnika občine, zastopnika poštne urada, zastopnika vojne policije, sokolskega upravitelja Grada (burno pozdravljen od mladine) in druge. V kratkem govoru je orisal pomen tega velikega praznika, za njim pa je obširno razpletel misel in pomen ujedinjenja delegat šišenskega Sokola br. Pohare. Sledila je deklaracija E. Ganglove »Dvignimo srce!«, ki jo je zanositno deklamirala sestra Pavlica. Zatem so se vršile po programu telovadne točke akademije in sicer vaje z robcem ženske dece, vaje z zastavicami moške dece, proste vaje ženske dece, vaje s palicami moškega naraščaja, ples več z lampjoni (članice) in vaje na sokolsko koračnico (člani). Vse vaje razen gimnastičnega rukoveta so sestavili domači člani: Staretova, Heuffel in Kuščer, klavirsko spremljeval pa je priredil k posameznim točkam br. Pfeifer in je tudi sam spremljal na klavirju. Ljubke in skrbno uvečbane so bile vaje dece kakor tudi s posebnim okusom sestavljene skupine moške dece, posebnost pa so bile po s. Staretovi sestavljene vaje z lampjoni po valčkovem taktu v temi in s prižganimi lampjoni. Presenetilo so nas pa vaje moškega naraščaja s palicami, kakor vaje članov na sokolsko koračnico, oboje po sestavi br. Kuščerja, ki je s tem dokazal, da ima precej smisla za lepoto in simboliko. Zaključna točka je bila živa slika vseh sodelujočih ob petju državne himne. Bila je to prva telovadna akademija moščanskega Sokola v njegovi dvorani in fastna revija sokolskega dela. Publika je spontano nagradila izvajajoče s toplim aplavzom kot vidnim priznanjem in to po pravici.

Na praznik popoldne ob treh pa je bila sokolska dvorana ponovno napolnjena — vršila se je slavnostna seja z zaobljubo članstva. Na odprtem odru, okrašenem z zastavicami in kraljevo sliko je bila razvrščena lepa sokolska skupina (sredi br. Stare in praporom), pred odrom pa je sedel za pogrnjeno mizo odbor Sokola, dočim so prve vrste zasedli zastopnik občine g. Križaj, šolski upravitelj g. Grad, zastopnica poštne urada, zastopnik Gasilnega društva g. Zupan, zastopnica Kola jugoslovenskih sester in zastopnik Zveze slovenskih vojakov — podružnice Moste. Brat starosta je otvoril slavnostno sejo, pozdravil vse navzoče, zlasti zastopnike oblasti in društva ter prečital sokolovo deklaracijo za državni praznik. Spominjal je na našega najvišjega Sokola in modrega vladarja kralja Aleksandra in prvega starejšine Sokola kraljevine Jugoslavije kraljeviča Petrika. (Spontane ovacije kralju in Jugoslaviji). Potem je imel lepo predavanje o pomenu Sokolstva in pravi sokolski vzgoji. Zlvalno pritrjevanje navzočih je bilo jasno dokaz, da so sprejeli njegove besede kot iskrene in da je sokolska vzgoja edino prava in zadostna garancija za kulturni napredek in fizično pojačanje mladine. Pod spretnim vodstvom učitelja br. Rupnika je odšlo po predavanju staroste pevsko društvo »Moste« zelo občutno in dovršeno Aljažev »Na dan« in Hajdrihovo »Slovanov čast«, prosvetar brat Rozman pa je imel daljši govor o pomenu državnega praznika našega ujedinjenja iz nacionalnega državnega in zgodovinskega vidika. V svojem temperamentalnem govoru se je spominjal tudi vseh žrtev, ki so položile svoje dragoceno življenje na oltar našega osvobojenja in ujedinjenja (Stoje in molče so počastili navzoči njihov spomin), spomnil pa se je tudi vseh neodrešenih naših bratov in sestra in počval zlasti mladino, da ne pozabi nanje, če bi jo klical ti, vladar in naša lepa domovina...

Lep akt je slavnosti pa je bila zaobljuba članstva. Samozavest in ponos članstva sta se spajali v enotno harmonijo. Vsak posameznik je pristopil na oder, podpisal

spisano zaobljubo, bil vpisan v spominsko knjigo Sokolovo nato pa je pristopil k br. starosti in mu podal desnico ter prijel za prapor.

Sokolska koračnica je bila zaključna točka programa slavnostne seje in zaobljube. Tako je moščanski Sokol izredno svečano proslavil praznik ujedinjenja in uverjeni smo, da si je pridobil najširših simpatij.

Iz Zgornje Šiške

Dne 1. decembra smo praznovali praznik ujedinjenja kar na dveh krajih. V šol. poslopiju se je udeležila šol. mladina osnovne in meštanske šole naše Po maši se je vršila proslava na običajni način. Razveseljivo je dejstvo, da je prisostvovalo zastopstvo občinske uprave, zastopstvo Sokola in mnogi občinarji vsemu programu. Ob 17. uri pa je proslavljalo praznik ujedinjenja mlado sokolsko društvo Zg. Šiška v dvorani narodnega prosvetnega društva »Vodnika«, ki je bila popolnoma zasedena. Sploh pa postaja ta dvorana, ki pripada rojstnemu domu našega pesnika Val. Vodnika, nekako središče kulturnega udejstvovanja naših društev, kajti v nedeljo in ponedeljek uprizori »Vodnik« znano narodno igro »Deseti brat«. Kakor čujemo, se hočejo naši igralci s tem delom posebno izkazati. Priprčani smo, da se jim bo to tudi posrečilo, ker smo videli že prav čudna dela na tem odru kot sad njihovega truda. Priporočali bi, da bi se krog igralcev še povečal. Posebno bi si želeli več društvenega udejstvovanja od našega dijaštva, ki naj bi pomislilo, da je njeno mesto med narodom, iz katerega je izšlo.

Sokol v Trebnjem

Skoro 3 leta je le životarilo tukajšnje sokolsko društvo. Sele pred dvema mesecema je znova oživelo. Zdaj je že v polnem razmahu. Telovadnica se je znova napolnila in enako so se pomnožile naše vrste. Skromna telovadnica na Marofu je vedno živahnejša vseh telovadnih oddelkov, posebno članstva. Saj šteje danes 14 moške, 28 ženske dece, 25 članov in 14 članice, ki redno hodijo k telovadnim uram. Prednjački zbor je primeren. Vodi ga društveni načelnik g. Hubert Tomšič, star tehničar ter načelnica gđ. Z. Hauptmanova, oba svezna prednjaka. Pa tudi upravnio je odbor izbran prav dobro. Načeljuje mu dolgoletni starosta g. Jakob Novak, pomagajo mu stari sokolski borec, ki so stali ob rojstvu Sokola pred 22 leti. Le žal, da nima društvo na razpolago večjega prostora, kar silno ovira njegov uspešni razvoj. Upati je, da dobi s pomočjo krajevnih činiteljev društvo čimprej prepotrebno telovadnico, ki bo res odgovarjala zahtevam Sokola v Trebnjem.

Svoje tiho delo v zadnjih mesecih je društvo kromalo s slavnostno akademijo, ki se je vršila v nedeljo 30. novembra ob 3. uri pop. v sok. dvorani na Marofu. Okusno dekorirana dvorancija (delo agilnega društvenega dekoraterja g. Dolfa Pavlina) je slavje še povzdignila. Obisk je bil kar najlepší s strani članstva, občinstva in tukaj. uradov. (Občina, šola, sodišče, finan. kontrola, pošta in žandarmerija).

Proslavo je otvoril s globokim naciionalno sokolskim govorom društveni starosta g. Jakob Novak, nakar je članstvo položilo sokolsko zaobljubo. Sledilo je čitanje sveznega proglasa sokolstvu, s čimer je bil ofic. del zaključen. Sokolicieta Novakova je lepo deklamirala pesmico o bratstvu potem je pa 20 ženske dece z gđ. nač. Lj. Hauptmanovo podalo ljubko njeno sestavo. Sledil je nastop Sokolicev — sedmoroce moške dece v učinkovitih 10 skupinah v zvezi z dvema deklamacijama Sokolicieta Travnika, ki je pogumno deklamiral pesmico ge. Zajčeve o Sokolicih-Jugoslovančku in vsi Ganglovo Mi Sokolici. Sokolicieta Milena je čustveno deklamirala težko pesem Vizijo, nakar je 12 članic z gđ. nač. Z. Hauptmanovo odtelovadilo 3 njene sestave skladno in lepo. Krona akademije je bil nastop 8 članov z nač. g. Hubertom Tomšičem s 3 sestavicami in skupino na visoki bradlji, ki so jih podali za naše razmere naravnost imenitno. Le tako naprej! S to točko je bilo sokolsko slavje dostojno zaključeno. Pri

klavirju je spretno spremljevala vse oddelke gđ. Arriglerjeva.

Društvo čestitamo na tem uspehu, želimo mu samo še večjega priznavanja od vseh, posebno onih, ki še stojijo ob strani. Zdravo trebanjski Sokoli!

— Ustanovni občni zbor Sokola v Mirni peči. Sredi novembra se je na inicijativo g. učitelja Milana Sile sestel pripravljalni odbor Sokola, ki je pod vodstvom g. Rupena Ivana in šolskega upravitelja g. Obrekarja sestavil program Sokola in zbral podpise vseh članov, ki jih je 112. Na sok. in drž. praznik dop. ob 9. pa se je vršil v osnovni šoli ustanovni občni zbor Sokolskega društva v Mirni peči z otvoritvenim pozdravnim govorom g. Rupene Ivana, nakar je v navdušenih besedah pojasnil pomen 1. decembra g. šolski upravitelj Obrekar Rudolf. O sokolski ideji in pravih izseznanih članstvo g. Milan Sile, potem so se pa vršile volitve prvega odbora kot predlog župi, ki je: starosta g. Rupena Ivana, podstarosta g. Obrekar Rudolf, prosvetar g. Milan Sile, nač. g. Rupena Anton, načelnica gđ. Marica Vetrova ter odborniki: gg. Jerela, Remic, Potočar. Saje, Revizorji: gg. Povše, Ostrc in Čuček. Po določitvi delovnega programa je bil zbor zaključen. Z ustanovnega občnega zbora je bil postan brzojavni pozdrav br. savez. nam. star. E. Ganglu. Ob rojstvu želimo mltnopeškemu Sokolu lepih uspe-

Bogata izbira

MIKLAVŽEVH DARIL

za malčke, in sicer lepe aluminijaste kuhinjske garniture, vedrice za pesek in lopatice dobite najugodnje pri trdkci

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Oglejte si izložbe!

Miklavž za najstarejše

Ljubljana, 4. decembra

Doli v Japljevi ulici v mestnem zavetišču sem bil včeraj. Tiho in mirno je v tej hiši kakor v samostanu. Sklonjene sence prihajajo in odhajajo, le sem in tja zorožaja paternoster. Na dolgih hodnikih posedajo po klopih zamišljeni starci. Malo govorijo, saj so si že davno povedali vse. Dolge, neskončne storije o izgubljenih, strah upih. Nema resignacija in moreč doiglas. Mialulo je življenje in le še na smrt čakajo.

Tam v kotu se pa gnete živahna gruča starcev, stegujejo vravote in silijo naprej. Prijazno mi napravijo prostor. Starčki mečejo karte, navdušeno in strastno. Edino razvedrilo, ki ga imajo pozimi. Poleti gredo na izprehod in tudi na delo, saj starčki in starke obdelajo vse vrtove, nji-ve in travnike zavedajo in opravijo vsa dela v zavetišču. Če je pa mraz, seveda mirajo na stare kosti ne prenoso. Zato so na gorkem in se dolgočasijo, edino igra jim krajša čas.

Ampak kakšne so te karte! Vse črne od masti in odrnjene od prstov, da se n-odobice komaj razločijo. Pa še slabe so že tudi oči, nekaj hlepeče, vedno po sreči hrepence. Mnogim so jih izpile tudi solze. Obrabljene so pač te oči kakor njihove karte. Tudi spomini jim ugašajo, kakor podobice na kartah.

Ene same karte imajo starčki v zavetišču, kjer živi čez 300 onemoglih žentev in mož. Tudi domlno bi radi imeli ali tombolo in tudi dosti šahistov je med njimi. Sploh vsaka igra bi jim delala kratek čas. Gotovo leži kje pod kakim postreščem tudi še miza za »Marjanico«, pozabljena in v napotje. Kako bi se starci razgibali z njo! Njih zdravju bi koristila Marjanica in marsikomu bi podaljšala življenje, saj se v mrazu niti sprehoditi ne morejo. Če je ka mehko vreme in moča, je pa obutev slaba, trganje in revmatizem sta pa naj-zvestvejša spremljevalca starosti.

Starost je reva in gotovo bo Miklavž pomislil, da je med starčki tudi mnogo takih ki so videli lepše dneve in tudi radi dajali in lajšali bedo. Kaj bo z namu na stara leta, tudi ne vemo. Tudi oni niso vedeli. Od danes do jutri je sreča. Kakor karta pade...

Kdor te dni meša karte, naj se spomni na one, ki so jih tudi mešali s srečno in nesrečno roko. Danes nimajo niti kart. Pomislite, da tudi vam lahko tako padejo.

Poslijte torej zavrnene karte, domlno, tombolo, šah, pozabljeno Marjanico in sploh vse družabne igre, celo take ki so namenjene otrokom, v mestno zavetišče v Japljevo ulico, kjer se vam za tako težko pričakovana in dobrodošla darila v iment onemoglih zahvali g. Slanovec. Ki v zavodu tako lepo pazi na red in vedno misli, kako bi starčkom razvedril še te dni, ki so jim namenjeni.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

—eg.

Skok preko kože

V nedeljo, dne 7. decembra v vseh dvorah hotela »Union« pod pokroviteljtvom g. ministra za gozdove in rudnike ing. D. Serneca, se bo vršil sledeče: Skok sam se vrši ob 20. do 22. ure. V tem času se izvrši otvoritev obnem s pozdravom pokrovitelja in gostov, nato se imenuje častno predsedstvo. Veliki orkester odsvira rudarsko himno. 50 brucev, ki je do tedaj izvršilo obhod po mestu v krojih in s prižganimi svetilkami, že čaka pred glavnim vhom, da jih predsedstvo pozove naj vstopijo. Orkester svira koračnico: »A kje je brucemajore. Po obhodu omizja zasedejo pod vodstvom brucemajorja svoje brucovsko omizje (tablico) ter zapoje himno.

Nato ima visok rudarski dostojanstvenik nagovor na bruce; prvemu nagovoru slede še drugi, nakar se izvrši »Skok« sam. Tako nato se brucev čestita in predsednik čita brucem pozdravne brzojavke. Bruce se zahvalijo ter odidejo med zvoki rudarske pesni v stransko dvorano, kamor se premesti tudi celotno omizje. Tam se razvije proslava sv. Barbare.

Istočasno ob 22. uri 30 minut se prične v glavni dvorani veliki ples, katerega otvori s »Seljančico« pokrovitelj in na katerega je povabljena izključno elita naše javnosti ter je vstop mogel edino le proti vabilu. Tako bo letos prvič, da se prične ples že ob pol 11. uri, ker se bodo odpravile vse mučne dolgotrajne pazve, kakor tudi koncertni program.

Na večeru bo prirejen prvovrstni buffet v eni stranski dvorani, v gornji beli dvorani pa bo »Barbara bare« s svojim posebnim plesiščem in tudi sporedom. —

Prihod brucev v dvorano bo točno ob 20. uri 30 minut. — Reklamacije je nasloviti na: Skokov odbor akademskega kluba montanistov, Ljubljana, univerza.

ZA MIKLAVŽA

zelo prikladna darila nudi trdkca

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA

Trma našega tramvaja

Komaj smo tramvaj toliko »razžrtili« na Dunajski cesti, da se št. 13 lahko srečuje z drugimi bolj nesrečnimi številkami, že so se pričele dogajati nesreče. Mnogo je bilo prerokov, ki so jih napovedovali in niso se motili.

Pomislite, v nedeljo navsezgodaj, ko se ljudje vozijo s tramvajem z najlepšimi nameni in kar z neko pobožnostjo, pa se dogajajo tako strašne stvari. Do pošte je še šlo vse po sreči. Tramvaj se je zalezel proti kolodvoru, kot bi spustil ludčica iz vreče. Potem se mu je pa ustavilo. Uprl se je z vsemi štirimi, ni hotel in ni hotel naprej od »Slona«. Nak! Morda se je bal negotove usode tam od »Figovčeve« strani, morda pa je tudi zagledal kako strašno prikazen, ki je ne vidijo naše oči.

— Kuga pa je? — sta študirala voznik in sprevoznik.

— Za tri prste, fal!

— Kuga ti, fal!

— Nič več, nič manj — natanč'n za tri prste, fal!

— Toka ni, ni za pomagat! — Zlezli so ven. Potnikli so nekaj časa čakali na odrešenje, nato so se pa udali v nemilo usodo ter zapustili nesrečni voz.

— Sem mislila, da je samo 13 nesreč na numara, pa so druge tudi! — je ugotovila neka gospa.

— Tri prste, fal!

Končno sta voznik in sprevoznik zagledala pravega vraga. Elekrovod je bil namreč natančno tri prste previsoko od vilic, spoja ni bilo, pa ni šlo naprej. V-a čija sta vilice sem in tja, pa je še vedno manjkalo tri prste.

— Na streho zlez', šleva, pa, drat dol potegn! — je svetloval postrešček. In res je splezal na streho ter poskušal z ne kakšno prekljo spraviti žico do vilic. Ampak kolikor jo je potegn! dol, toliko je zopet odskočila kvišku.

— Nič ne bo, daljšo palico vzem! — je ukazoval postrešček. Potegnil je z dru go palico žico do vilic toliko, da so tramvaj nekoliko spreleteli krči in da je voz niku ušla palica iz rok ter obvisela na žici.

— Križ boš, kuga bo zdaj?

— Nesrečneža sta se silno prestrašila. Od pošte je že princelca med tem naslednji voz ter se ustavlil tik za drugim.

— Kuga je za nardit?

— Če boš naprej potegn, to prišlo prec do kakšn'ga zljubja, boš vidu, vsi boma hin!

Vzdihovali so in obupavali.

— Ne morš nazaj, ne nap ej, buh se nas usmil in mat' božja!

— Pu ure že tla stujema, kuga bo pa zdaj!

— Jest bom potegn naprej, če prec vse skupi kudič uzame!

In je odvril voz. Malo se je zablistalo,

palico je vrglo na tla in puntarski tramvaj je zbežjal proti pošti.

— Z našim tramvajem je pa res hec!

— je zaključil »katastrofo« postrešček.

Beležnica

KOLEBAR.

Danes: Cetrtek, 4. decembra 1930; katoričani: Barbara, pravoslavni: 21. novembra.

DANASNJE PRIREDITVE.

Drama: Serija A-000001 B.
Opera: Trubadur. E.
Kino Matica: Karljera male Dolly.
Kino Ideal: Senorita.
DEZURNE LEKARNE.
Sušnik, Marjtin trg, Ustar, Sv. Petra c.

Koncert Juana Manena

Včeraj, sredo, zvečer je priredil v Unionu koncert znameniti španski violinški virtuozi Juan Manen, ki ga glasbeni svet šteje med najboljše sodobne violiniste. In po pravici! Posebnost njegove igre je izredna finesa in delikatnost podavanja, subtilnost in globina njegove interpretacije, mirnost in skrajna ekonomičnost gest pri izvajanju, brzdanje temperamenta, vse neizmerno težave tehničnih zaprek premaguje s samoposebi umljivo otroško lahkoto, brez najmanjše vsiljivosti podaja najtežje stvari tako, da se ti zde smešno lahke, skratka, Manen je violinški aristokrat, kakršnih nismo mnogo vajeni na koncertnih odrih. Njegov program ne obsega del, ki bi hoteli preslepiti priproste ga poslušalca s »ehničnimi bravurami, kajti izbira v prvi vrsti kompozicije, kjer pokazuje bogastvo svoje notranje muzikalnosti, pretežna sila njegova leži v široki kantilenski liniji, v blagolglasju tona, ki je bolj zaverovan vase, kot adresiran na okolico, kakor se zdi vse njegovo podavanje dano sebi in ne široki publiki. Pri klavirju ga je spremljal Walter Fischer, sam po sebi tudi močno potenten umetnik, kar je zlasti pokazal takoj pri prvi točki sporeda, pri Beethovnovi »Sonati v »duru imenovani Kreutzerjevi sonati«. Posebno sta poslušalce zajela prvi in »adni stavki. Manen pa je tudi čist in talentiran komponist in aranžer za svoj instrument. Tako je razven znane Schubertove »Cesbele« in dodane Schumannove »Sanjarije« izvajal dvojje lastnih kompozicij: »Balado op. 20« in »Iberski ples« ter v lastni priredbi Paganinijev »Koncert« v »hemolu z znamenito »La campanella«, ki je bil to pot sploh privikar izvajan, in Glackov »Bal« »ento«. »Belo« in »rčno »Sanjarijo« sem slišal izvajati že mnogokrat od svetovno znamenitih violinških virtuofov, a s tako fineso še nikoli.

Na vsak način bi Manenov koncert zasli, čeje pozornosti s strani naše publike, kajti violinistov takega kova ne bomo slišali pri nas mnogo. Publik ni bilo sicer zelo mnogo, saj je komaj minil novinarski koncert, pred nami je koncert Gl. Matice, je božič itd., denar je postal redke, ato se Ljubljancem premal obisk ne smi zameriti, toda kar pa je bilo poslušal v, so se polagoma tako razgledi, da umetna »e dolgo po sklepu koncerta ni so pustili z odra. Navdušenja ni bilo ne k nca ne kraja.

Iz gledališke pisarne

DRAMA.

Miklavževi prireditvi v drami. Med drugimi so poslali zelo lepe prispevke trdkca: A. & E. Skaberne, Maček, Bonač in neimenovani. Nadaljnji darovi se sprejemajo vsak dan v dramskem gledališču. Prireditvi hosta 7. in 8. t. m. ob treh popoldne, obakrat po znižanih cenah.

Jubilej v drami. V ponedeljek 8. t. m. bo praznoval »Naš gospod župnik« jubilej svoje 25. uprizoritve. Predstava bo ob sodelovanju muzike dravske divizije pod vodstvom dr. Cerina, posebno živahna in animirana. Vzlic temu bodo ostale znižane cene.

Serija A-000001, komedija sodobnega pisatelja Alekseja Tolstega, ki je imela pri vseh dosedanjih uprizoritvah velik uspeh, se ponovi nocoj za red E.

OPERA

Danes se poje Verdijeva opera »Trubadur« z g. dr. Adrijanom v naslovni partiji. Odlični pevec je naš ožji rojak, nastopal je na večjih nemških opernih odrih z velikimi uspehi. Tudi pri nas je pred leti gostoval ter žel nedeljeval hvalo in priznanje. Opozarjamo vse prijatelje opere na ta vačer, ki je vsekakor vreden velikega interesa. Poleg znanega tenorista nastopijo: ga Juranič, ga Kogejeva, ga Ribičeva ter gg. Primožič, Zupan, Perko, Simončič in drugi. Predstava se vrši za abonma E.

V nedeljo popoldne ob 15. uri se poje Puccinijeva opera Madama Butterfly. V naslovni partiji nastopi znana, zelo priljubljena sopranistka gospa Gjurgjenca. Dalje nastopijo: ga Kogejeva, gg. Grba (poje prvič partijo konzula), Kovač, Zupan in drugi. Dirigent g. Neffat. Predstava se vrši izven abonmana.

Radioprogram

Petek, 5. decembra.

12.15: Plošče (klavir in violina operne arize). 12.45: Dnevne vesti. 13. Cas. plošče. 17.30 Radio orkester. 18.30: Dr. Reya: Vremenoslovje. 19: Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30: Gospodinska ura, gđ. Zemljanova. 20: Miklavžev večer 21: Radio orkester.

Sobota, 6. decembra.

12.15: Plošče (mešan program). 12.45: Dnevne vesti. 13. Cas. plošče. 17.30: Plošče. 18: Viktor Pirnat: V dolini gradov (Klevežšmarjske toplice bližnje gorce). 18.30: Radio orkester. 19.30: Ga. Orthaber: Angleščina. 20: Prenos opere iz Beograda.

Božič se bliža in pred njim hodi zlata nedelja,

zlata bo pa prinesla le onemu, ki inserira v »SLOVENSKEM
NARODU«.

Kdor torej hoče dočakati res zlato nedeljo, ima ZAGOTOVLJEN
USPEH, če inserira v sobotni številki, ki bo do torka popoldne v
rokah čitateljev, ker je v ponedeljek praznik. KDOR SE USPEHA
NE BRANI, te redke prilike tudi ne bo zamudil in nam svoj oglas
pošlje TAKOJ, da ga lahko objavimo še v SREČNI SOBOTNI
ŠTEVILKI.

UPRAVA »SLOVENSKEGA NARODA«.

Dnevne vesti

— Kdaj in kako se mora stranka legiti-
timirati pri dviganju hranilnih vlog. Urad-
no se razglasi: Stranka se mora legiti-
timirati pri izplačevanju hranilnih vlog, ako
ni uradniku osebno znana. V dokaz isto-
vetnosti se lahko rabijo naslednje listine:
1. izkaznice o istovetnosti, ki jih izdajajo
pošte; 2. železniške izkaznice s fotografijo
in podpisom lastnika, ki se rabijo pri na-
kupu voznega listka po nižnji ceni, am-
pak samo tedaj, če so še veljavne za na-
kup voznega listka; 3. indeksi in legitima-
cije slušateljev univerz in ostalih visokih
šol, če so opremljeni s fotografijo; 4. ve-
rodostojne listine za dokaz istovetnosti, ki
jih je izdalo katerokoli oblastvo, če imajo
osebni opis ali fotografijo ali pa overjen
podpis lastnika (take listine so: vojaške
knjižice, poselske knjižice, delavske knji-
žice, potni listi itd.); 5. od korporacij, del-
niških družb, zadrug, tvrdki za njih pred-
stavnike izdane ter uradno overjene listi-
ne, če imajo označen čas veljavnosti in če
so podpisane od izdajatelja in lastnika; 6.
pismena potrdila krajevnih oblastev (ob-
čine, policije), opremljena z uradno štam-
piljo in s podpisom uradnika, ki je po-
oblaščen potrjevati istovetnost; 7. pisme-
no potrdilo ene ali več pošt znanih, zanes-
ljivih prič, ki so gmočno sposobne povrniti
škodo, ako bi bilo treba; priče podpisujejo
s pripombo: »Za istovetnost naslovnika
jamčim«; 8. pravne osebe, tvrdke, delni-
ške družbe, zadruge itd. lahko dokažejo
svojo istovetnost samo s sodnim sklepom
v protokolliranju njih firme ali z overje-
nim prepisom izpiska iz trgovskega re-
gistra

— Posebni vlaki v Zagreb. Na veliko
kmetško zborovanje, ki se bo vršilo v Za-
grebu na Jelačićevem trgu 8. decembra t.
l. bodo vozili v nedeljo, dne 7. decembra
poleg pojačanih rednih vlakov tudi 3 po-
sebni vlaki. Iz Ljubljane odpelje poseben
vlak ob 21. uri 13 minut ter pride v Za-
greb ob 1. jutraj. Vozovi bodo kurjeni,
v katerih bodo potniki v Zagrebu na postaji
Sava lahko do jutraj spali. Iz Maribora
odpelje poseben vlak ob 22. uri 30 minut
ter pride v Zagreb ob 3. uri jutraj. Iz No-
vega mesta odpelje poseben vlak preko
Karlovca ob 22. uri ter pride v Zagreb ob
4. uri jutraj. Ker bo na rodne vlake velik
pritisk od povsod, priporoča direkcija, da
se udeleženci poslužijo čimveč mogoče po-
sebnih vlakov.

— Natečaj za inženjerje agronomije.
Glavna direkcija državne posevne »Be-
lje« razpisuje natečaj za tri uradnike —
kmetijske asistente s kvalifikacijo inženjer-
ja agronomije. Prošnje je treba vložiti do
15. t. m.

— Prepoved zahajanja v krčme. Okraj-
no glavarstvo v Slovenjgradcu je prepe-
vedalo vpojenemu rudarju Francetu
Kameniku iz Spod. Doliča v smislu sodbe
okrajnega sodišča v Konjicah zahajati v
krčme za dobo enega leta.

— Državne trošarine oproščen bencin.
Finančni minister je odredil način kontro-
liranja porabe bencina, ki se dovoli za po-
gon motorjev, brez plačila državne trošari-
ne. Bencin, ki se rabi za pogon motorjev
obrtnih, industrijskih in kmetijskih stro-
jev, (med obrtne stroje se prištevajo tudi
ribiške ladje, kakor tudi ladje za prevoz
potnikov in blaga) se mora porabljati ru-
binasto rdeče. Bencin bodo barvali uradni-
niki finančne kontrole, predno gre iz raf-
inerije odnosno iz zasebnega trošarinske-
ga ali carinskega skladišča.

— Otvoritev telefonske relacije Ljub-
ljana—Düsseldorf. Po odloku ministra za
zgradbe je otvorjen telefonski promet
Ljubljana—Düsseldorf. Pristojbina za na-
vadno govorilno enoto znaša 92.40 Din.

— 50% popust na železnice imajo vsi
udeleženci »Skoka preko koč«, ki se vrši
7. XII. v »Unio« in sicer v dobi od 4.
do 11. decembra za vse vrste in razrede
vlakov. Udeleženci kupijo na svoji postaji
celo vozno karto do Ljubljane, ki se potrdi
na prireditvi. S to potrjeno karto se potem
brezplačno vozijo domov. — Vse reklama-
cije je nasloviti na: Skokov odbor A. K. M.
Ljubljana, univerza

— Planinci. Valvazorjeva koč pod
Stolom (1 in pol ure hoda od železniške
postaje), ki je vso zimo oskrbovana, je na
novo preurejena. V vseh sobah so nove
peči, z drvmi je pa tudi dobro preskrblje-
na. Kočo oskrbuje dobro znana ga. Minka
Krc. večletna oskrbnica Češke koč. Po-
zimi je zlasti prikladna za smučarje, ker
je dober teren v bližini koč in pod Be-
višico.

— Važna knjiga o izseljeništvu z navo-
dili za izselitev. Iz Zagreba smo dobili
knjigo »Propisi i upute za izseljenike«, ki
jo je napisal g. D. F. Andričević, tajnik
organizacije izseljenikov, torej strokov-
njak ki je sam dolgo živel v Ameriki, se
tam šolal na trgovski šoli, bil več let
bančni uradnik in je zlasti v vojni prepo-
toval vse kraje, kjer so naseljeni naši ro-
jaki, in tako spoznal tudi njihove razme-
re. Namen knjige je vsakega prepričati,
da je najboljšje doma, vplivati na izseljen-
ce, naj se vrnejo v domovino, onim pa, ki
se na vsak način hočejo izseliti, pa iz-
kušeni poznavalec razmer v deželah, ka-
mor se naši ljudje selijo, svetuje vse naj-
boljše, kar jim je potrebnega na potu in
v novi domovini. Knjiga jih seznani s
predpisi o naseljevi v Združenih državah
Severne Amerike, v Kanadi, Argentini,
Braziliji, Avstraliji, Nemčiji, Franciji, Bel-
giji in v vseh drugih državah sveta, pouči
jih pa tudi o tujini v obče ter navaja na-
slove naših konzularnih oblasti, časopisja
in društev v tujini itd. Knjiga ne bo ko-
ristila samo izseljencem, temveč sploh
vsem, ki se bavijo z izseljeniškim vpraša-
njem. Še posebno pa raznim uradom in šol-
am. Prav dobro ilustrirana in potrebna
knjiga ima 350 strani in stane 50.— Din.
naroča se pa pri Organizaciji izseljenikov
v Zagrebu, Samostanska ul. 16.

— Sokolsko gledališče v Radovljici
uprizaro v nedeljo, dne 7. t. m. ob 20. uri
in na praznik, 8. t. m. ob pol 16. uri igro-
kaz »Za otroka«. Snov igre je vzeta iz živ-
ljenja revnih krogov v velikem mestu in
tedaj za naše občinstvo nekaj novega. Os-
novnošolski mladini vstop tudi v spremstvu
odraslih ni dovoljen. 633-n

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo oblačno. Tudi večer je bilo po vseh
krajih naše države oblačno in v večini ma-
dežno. Temperatura je zadnje dni občut-
no padla. Večerja je znašala najvišja tem-
peratura v Skopju 14, v Ljubljani 6,2, v
Beogradu 6, v Mariboru 5,4, v Zagrebu in
Sarajevu 5 stopinj. Iz Splita nimamo vre-
menskega poročila. Davi je kazal barome-
ter v Ljubljani 772 mm, temperatura je
znašala 3 stopinje.

— Umor zaradi ljubosumnosti. V Ku-
movačkem Bregu pri Koprivnici je bil
pretekli teden težko ranjen 26-letni Mitjo
Teriša, posestnikov sin. V prepričju ga je
nekdo sekirno udaril tako močno po gla-
vi, da mu je prebil lobanjo in je nesrečni
mladenič kmalu umrl. Vzrok zločina je
bila ljubosumnost.

— Tragična smrt 7-letne deklice. V
občini Sokolovci pri Koprivnici se je te
dni pripetila težka nesreča, katere žrtev
je postala 7-letna Milka Šuka. Deklica je
na paši zakurila, bila je pa tako nepre-
vidna, da se je preveč približala ognju in
se ji je vnelo krilo. Vso opečeno so pre-
peljali v bolnico, kjer je pa v največjih
mukah kmalu po prevozu umrla.

— Aretacija morilca? Večerja je bil iz-
ročen sodišču v Čakovcu Alojzij Kristofič,
ki je bil v nedeljo aretirani zaradi suma
roparskega umora posestnika Ivana Zalega
iz Dolnje Lendave, katerega so našli
pretekli teden ubitega in oropane. Kri-
stofič trdovratno zanika krivdo.

— Zanimiva razprava v Čakovcu. Pred
sodiščem v Čakovcu se je večer začela
razprava proti Mitji Obrovu rudarju iz
Celja, ki je obtožen, da je 20. septembra
v Murskem Središču ubil svojega tovariša
Simona Božiča. Obrov je bil že poprej
kaznovan zaradi tatvine, uboja in drugih
zločinov. Zaslišanih bo mnogo prič. Pri
razpravi so navzoči tudi Obrova žena in
njevovi, ki venomer plakajo. Obtoženec se
zagovarja, da je zločin izvršil v pijanosti

17. Ljubljane

—Lj. Prijava ustanov. Kr. banska upra-
va je z razpisom z dne 14. novembra 1930.
IV. No 20466 odredila: Po § 27 zakona o
ustanovah (zadružbinah), objavljenega v
Služb. Novinah z dne 11. VII. 1930 št. 155/
XVIII/338 (Služb. list kralj. banske
uprave z dne 2. X. 1930, kos 28, se mora-
jo vse ustanove, ki že obstojajo v trenut-
ku, ko je bil ta zakon objavljen, prijaviti
v roku 6 mesecev pristojni ustanovni ob-
lasti radi vpisa v ustanovni (zadružbinski)
register, katerega ustroj in upravljanje bo
predpisal minister za prosveto s posebnim
pravilnikom. Dolžnost te prijave velja tu-
di za one ustanove, ki nimajo posebnih
pravil, temveč so urejene na osnovi zaka-
na ne glede na to, da je uprava teh us-
tanoz poverjena po zakonu kakšni javni ob-
lasti. V prijavi je navesti: 1. ime ustanove,
2. ime ustanovitelja, 3. datum in akt
ustanove (dan, mesec, leto), 4. imovina z
nastopnimi podrobnimi podatki: a) nepre-
mišnine: 1. zgradbe (stavbe), opis in
kraj, 2. zemljišče, opis in kraj, 3. vred-
nost nepremičnin; b) vrednostni papirji,
vrsta in nominalna vrednost, c) v goto-
vini, d) kje je denar naložen e) skupna
imovina; 5. namen ustanove, 6. letni do-
hodek, 7. kdaj je ustanova začela delova-
ti. Pozivljajo se vse uprave ustanov, da
svoje ustanove kr. banški upravi prijavijo
v predstojecem smislu najkasneje do 11.
januarja 1931.

—Lj. Prepovedan prehod v mestni ulici
Pri vzhodu v Beljaško ulico v Spodnji Šiški,
ki vodi od stare cerkve do Gasilske ulice
proti velikemu šolskemu poslopju s štiri-
mi šolami, je na kostonju železna, emajli-
rana tabla z napisom: »Prehod prepove-
dan!« — Ne glede na to, da je to stara
cesta in da je za promet nujno potrebna,
posebno še zdaj, ko je po Celovski cesti
toliko avtomobilskega in avtobusnega pro-
meta ter je zdaj tam tudi tramvaj s križi-
ščem, da je v mestni ulici, na stari javni ce-
stici, se moramo vprašati: kako je mogo-
sti, tak-le napis? Kje je logika? Ali javna
cesta (ulica), ali pa je prehod prepovedan.
hov. Zdravo! — ar.

—Lj. Z naših cest. Staretova ulica, ki se
izteka v Jeranovo ulico, je posuta z zelo
debelim gramozom. V enakem stanju je
tudi Jelovškova ulica, ki gre vzporedno s
Staretovo ulico. Za gladko cestišče obeh
teh ulic bi bil potreben cestni valjar.

—Lj. Pevski zbor Glasbene Matice Ljub-
ljanske bo po parletnem preseljenju zopet
izvajal eno največjih del svetovne litera-
ture »Prokletstvo Fautsac«, ki ga je uglasbil
slavni francoski skladatelj Hector Berlioz.
To ogromno Berliozovo delo stavi tako na
zbor kakor na soliste, prav posebno pa še
na orkester velike zahteve. Besedilo je na-
pisal večnoma skladatelj sam na podlagi
originalnega Goethejevega besedila. Pri
koncertu sodelujejo 4 solisti, kompleten
zbor Glasbene Matice in pomnoženi orke-
ster. Koncertno publiko opozarjamo, da iz-
ide te dni tekstovna knjižica, kateri bodo
pridejane nekatere opazke o delu samem.
Knjižica bo od petka dalje v predprodaji
v Matični knjižnici, kjer se dobijo tudi
vstopnice že od danes naprej. Prosimo ob-
činstvo, da kupi vstopnice že v predpro-
daji, kajti za ta koncert vlada veliko zani-
manje.

Miklavžev večer

»LJUBLJANSKEGA SOKOLA«
V NARODNEM DOMU

v petek dne 5. decemb. ob 17. za deco.
v soboto, 6. decemb. ob 20. za odrasle
Po obdaritvi

prosta zabava in PLES do 3. ure.
Sprejemanje daril dana v petek
in soboto celi dan v društveni pisarni
Narodni dom.

—Lj. Otvoritveni materinski večer v Za-
vodu za zdravstveno zaščito mater in dece
se vrši dne 10. decembra t. l. točno ob 8
uri zvečer. Vstop prost. Govori dr. Dragaš
o »Srditosti v otroški dobi«.

—Lj. 4. redni sestanek prirodoslovne se-
cije Muzejskega društva za Slovenijo se
vrši v petek, dne 5. t. m. ob 18. uri v pre-
davalnici Mineraloškega instituta univer-
ze v Ljubljani. Predaval bo g. dr. I. Rako-
vec o temi: »Iz geološke preteklosti Kara-
vank, posebno za časa karbona«. Člani:
vabljeni, prijatelji dobrodošli!

—Lj. Premijera drame Maksima Gorke-
ga: »Na dnuc« bo v nedeljo, 7. decembra
t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske
zbornice. Igra Delavski oder »Svoboda«.
— Igralci, sami delavci in delavke, so dra-
mo pod vodstvom režiserja Petra naštu-
dirali v vseh odtenkih ter bo premijera
nudila res umetniški užitek. Dokazali so
to že na svojem gostovanju v Varaždinu.
Predprodaja vstopnic od četrta, 4. t. m.
naprej v Delavski zbornici, I. nadstropje.
Cene: 12.—, 10.—, 8.—, 6.— in 4.— Din.

—Lj. Miklavževanje Sokola I. na Taboru
bo v petek ob pol 4. za mladino ob 20
pa za odrasle s plesom Darila se bodo
sprejemala v petek ves dan — vhod na-
sproti vojašnice vojvode Mišiča v sute-
renu. ženska garderoba poleg kopališča

—Lj. Miklavžev večer v Sokolskem domu
na Viču v petek 5. decembra za mladino
ob 6. uri zvečer v soboto 6. dec. za odrasle
ob 8. uri zvečer. Podrobnosti na letakih.

—Lj. Miklavžev večer Sokola Šiška v pe-
tek, dne 5. t. m. v Reinighausu. Začetek ob
8. uri zvečer. 634-n

—Lj. Elitni plesni tečaj v balk. dvorani
»Kazine« ima v petek 5. t. m. ob 20. »Mi-
klavževanje«. Darila sprejema istotam g.
Jenko 635-n

MIKLAVŽEV VEČER

S. K. Ilirije

6. decembra v Kazin?

Darila se sprejemajo v soboto popoldne
v kazinski dvorani.

Po Miklavževem nastopu
— PLES do 3. ure —

—Lj. Miklavževanje priredi Udruženje
vojnih invalidov v salonu pri »Jerneju«,
Sv. Petra cesta. Začetek ob 20. uri. Darila
se sprejemajo dne 5. decembra 1930 od 15.
ure naprej.

—Lj. V nedeljo, dne 7. decembra ne po-
zabite, da vprižori delavski oder »Svobo-
de« ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske
zbornice dramo Maksima Gorkega »Na
dnuc«. S tem je delavski oder stopil zopet
korak naprej na polju umetniškega delo-
vanja. Saj je že vprižoritev Golouhove
»Križe« in Tolstega »Vstajenja« pokazalo,
da je med delavstvom mnogo talentov.
Vstopnice so že v predprodaji v Delavski
zbornici I. nadstropje po 12.—, 10.—, 8.—
in 6.— Din. stojišča pa po 4.— Din.

—Lj. Opozarjamo na sobotno in nedel-
sko predstave Sentjakeškega odra. Pono-
vilo se bo izvrstna veselogra »Vozel«, ki
je imela pri obeh dosedanjih predstavah
krasen uspeh. Pri predstavi sodelujejo da-
ma Baranova, Gorupova in Pirčeva, ter
g. režiser Košak. Gnidovec in Čuk. Vstop-
nice se dobe v trgovini gosp. Miloša Kar-
ničnika na Starem trgu.

—Lj. »Zenski pokret« ima občni zbor v
četrtek 18. decembra ob 20. v damski sobi
kavarne »Emona«.

Jarmila Novotna

Članica berlinske državne opere kot Olympia v »Hoff-
mannovih pripovedkah«! Dalje celokupni
orkester, solisti in zbor berlinske državne
opere

v operah »Tannhäuser« in »Hoffmannove pripovedke«
V krasnem opernem vefilmu

Barcarola

„Požar v operi“

—Lj. Miklavžev večer SK Ilirija, ki se
vrši v glavni dvorani »Zvezde«, obeta tudi
letos prvovrstno senzacijo. Ta tradicional-
na prireditve bo nedvomno tudi letos pri-
vabila vse pristaše in prijatelje kluba, pa
tudi drugo občinstvo v Zvezdo. Program
je običajen: nastop sv. Miklavža s sodelo-
vanjem sv. Antona z odpustki, po razdelit-
vi daril je pa ples. Sodelovali bosta dve
godbi in sicer Merkurjeva pri plesih, v ba-
ru pa Cvirnov džesend. Obe godbi sta go-
tovo v Ljubljani med vodilnimi in zato smo
prepričani, da bo vsak, ki ljubi dobro
zabavo in užitek, pohitel v Zvezdo. Prire-
ditev se vrši v soboto 6. decembra. Začetek
je ob 20.30.

Miklavž na Taboru

petek 5. decembra ob 1/2 16.
za mladino. ob 20. za od-
rasle s plesom 17067

—Lj. Sokol in v Ljubljani priredi Mi-
klavžev večer v nedeljo dne 7. decembra v
telovadnici na realki ob 16 uri za deco in
naraščaj, ob 18 uri pa za ostalo članstvo.
Darila se sprejemajo istotam v nedeljo
popoldne

—Lj. Sokolsko društvo Ljubljana III.
priredi, dne 5. t. m. točno ob 6. uri zvečer
svoj Miklavžev večer v vseh prostorih re-

Miklavžev sejem na Kongresnem trgu

Na Miklavževem sejmju je razstavljeno vse, kar bodo dobivali v
petek zvečer stari in mladi

Ljubljana, 3. decembra.
Zopet se bo treba oglasiti. Gotovo je kaj
novega, mislite, vsaj senzacija, če ne še kaj
hujšega.

Res, huda reč je. Tretji letošnji ljub-
ljanski velesjem, če ne 365. Strašansko
imenitno je pri nas, žegnana, sejmi, praz-
niki, akrobati, cirkusi, komedijanti in še
marsikaj — vse to se vrsti pri nas brez
konca in kraja. In vse to je združeno z
vseposlošnim veseljem, vsi smo navdušeni
— za vse, polni ponosa in brezskrbnosti.
govorimo o napredku ter se sklicujemo na
pr. — na stojnice, ali pa se trkammo na prsi,
češ, kranjske klobase izdelujemo samo pri
nas.

In je gotovo najbolj imenitno pri nas o
Miklavžu. Miklavž in parkelj sta ljubljans-
ka bolezen, se hujša kot nahod, bolj na-
lezeljiva in trdovratna kot tripa ali oslov-
ski kašelj ali griza, ki rada razsaja ob pa-
nuh dnevih v Ljubljani, zlasti po redakcijah.
Oboli vse. V šolah — parkelj po tablah
zvezkih, klopih in še celo naloge pišejo o
njem (zakaj ne bi tudi mi!). V uradih
gospo in gospodične uradnice ne morejo
preko peklenščkov strahovito si belijo gla-
vice ali jih bo osrečil Miklavž ali parkelj
in kaj bo treba žrtvovati za to srečo. Po ce-
stah se ljudem že kar vrli od redkih izlozb.
zaletavajo že od trgovin kot pijane muhe:
»Zabijete« ves denar do zadnje pare ter
se tolažijo, da jih bo že Miklavž oškodoval.
Vprašani ni konca, kaj bo prinesel Miklavž
in kako bo koga pobedel parkelj.

Vsega pa človek niti ne more povedati.
nekaž zato, ker se mu preveč obrača želo-
dec in ker bi se drugače najbrž vsem stra-
šansko zameril. Kajti naši meščani so še
bolj otročji kakor otroci. Nikar pa naj ne
mislijo, da jim štejemo to v zlo. Saj nas
božansko zabavajo s tem in še sami se do-
ro počutijo.

Najbolj smo otročji te dni. Treba je
namreč vedeti, da smo več ali manj otročji
vedno. Lahko se pa reče, da nas to edino
drži pokonci. Zato je Miklavžev sejem ze-
lo potreben. Še mnogo bolj kot poleti gu-
galnice v Tivoliju in še skoro bolj kot gra-
ditev tramvajske proge. In seveda največ
zaradi tega je tudi potrebno, da se piše o
njem. Sicer bodo najbrž udarili še drugi
peresniki na strune svetlozlaža ter s svetlo
jezo protestirali zoper »norčevanje o do-
mačih stvarih«. Pa tudi njim ne smemo
kratiti veselja. Kajti nekdo je rekel, da
»ima vsako tele svoje veselje, veljalo pa
je za Miklavžev sejem

Popolnoma točno ni tisto o veselju. Kaj-
ti mnogo je tam prodajalcev, ki ne prodaja
je samo zaradi veselja, temveč zaradi kru-
ha. To so pa žalostne stvari, bomo pa tak-
rat o tem govorili, ko ne bodo več v mo-
tri pike. Sedaj se da s temi pikami vse po-
vedati in nikomur ne grede v nos.

Morda vas celo zanima, kaj je pravza-
prav Miklavžev sejem. Tudi nas nekoliko.
Pero, ki to piše, se je na vse mile in čudno-
viže trudilo, zlasti še, ker je ta teden en

stavracije brata Žagarja (Fortuna) ob Vo-
dovodni cesti.

—Lj. Samomorilna epidemija v Ljublja-
ni. V Ljubljani razsaja zadnje čase prav-
cata samomorilna epidemija. V nedeljo si
je končala življenje neka lepa mladenka v
cvetu let, v ponedeljek je skočil v obupu
pod vlak mlad delavec, večeraj je bil pa
prijavljen policiji tretji primer samomora.
V Grobelnikovi vili na Bleiweisovi cesti
je večeraj opoldne v vili stanujoča ga. Bar-
kova našla Ljudmilo Kantorjevo, godbeni-
co v »Idealu« in »Ljubljanskem dvoru«
mrtvo v njenem stanovanju. Ker je bilo
na mizi več pisem in steklenica strupa, je
bilo takoj jasno, da se je Kantorjeva za-
strupila. Gospa Barkova je obvestila so-
sedni hiši stanujočega zdravnika dr. Trt-
nika, ki pa Kantorjevi ni mogel več po-
magati. Nesrečnica se je najbrž zastrupila
že ponoči. O samomoru je bila obveščena
tudi policijska komisija, na kar so truplo
Kantorjeve prepeljali v mrtvašnico k Sv.
Krištofu. Vzrok samomora je bila menda
neozdravljiva živčna bolezen.

—Lj. Modna revija. Po daljšem presled-
du namerava T. K. D. Atena prirediti zo-
pet modno revijo in sicer 13. t. m. v veliki
dvorani Uniona. Priglasilo se je mnogo
ljubljanskih tvrdk, pričakujemo pa še več
prijav, ker je to najlepša in najspešnejša
reklama za naše trgovce. Priglasje sprejema
pisarna Atene, Dunajska c. I. a/I.

636-n

sam grozen — ponedeljek, da bi napisalo
kot je treba in prav, kaj in kakšen je tak
sejem.

Na Kongresnem trgu so napete plahte
v dveh vrstah na raznih kolih in prekljah.
Prekljam in plaham se naj reče — pavil-
jon, kajti na Kongresnem trgu je velesje-
m. To se pravi, gneča je prav tolikšna,
kot je bila na velesjemju v Tivoliju, ljudje
se prav tako prerivajo sem in tja, blago
je menda prav na isti način v isti namen
razstavljeno in mnogo ga je. Na velesjemju
so se pogovarjali kmetje, da se vse vidi,
je pa tudi vsega dovolj, celo pristnih fig.
Govorili pa smo še pravkar o paviljonih.
Torej paviljoni so postavljeni na cestni tlak
— stolice in prekle, na stolicah leže deske
— no, sedaj je pa menda vse dovolj jasno.
Paviljone imenujemo »stane«, ker je to
prelepa domača beseda, ki je sicer zrasla
na tujem jeziku — pa je baš zaradi tega
še bolj »nobe«. Pikoletci pa tudi pravijo
tem tržnicam »stojnice«, ker je baš tako po
slovensko. Če se posloveni iz nemščine.
Pri tem pa je treba omeniti, da pravijo pri
nas neke stojnice tudi izvestnim krajim
stojščem, kjer stoje, ko jih priženo na
»rendez-vous«. To pa samo toliko, da mimo-
rede tudi spoznamo nekoliko zaklad na-
šega premilga jezika, kajti tudi jezik je
treba spoštovati.

V ali na stojnicah, »stanih« ali paviljo-
nih (da bodo vsi razumeli), kot rečeno, je
razstavljeno vse, kar je pač potrebno za
Miklavžev sejem. Odnosno za Miklavža, ki
bo nosil v petek zvečer. Med »tržnicami«
je široka ali ozka ulica — kakor se pač vz-
me. Včasih je namreč na »ulici« strahovita
gneča, navadno zvečer, tedaj je ulica pre-
ozka, drugod pa je preširoka, to so pa sa-
me nebitvene stvari, omeniti jih je treba
le zaradi točnosti.

Blago se deli na sadje (suhe češplje, ro-
žiči, jabolka, pomaranče, orehi in če se ne
motimo, tudi krompir je vmes, če ni kaj
drugega, ne spada pa med sadje); na deli-
katese in slaščice (kranjske klobase, bre-
novke, turške slaščice, »lečite«, štruklji,
»krofi« in morda se dobe tudi žemlje); na
»umetnine« in batine (razne »martret«, iz-
kušnjave, gracije in beštije, petelini in kro-
kodili — menda iz mavca, če ne iz blata —
potem pa korobači in šibe, ki so v tesni
zvezi z umetnostjo, kar bo vam še per bo
blagovolilo razložiti ob priliki); na suho robo
in romane, pravilice in molitvenice (žlaj-
ce, kuhavnice in vse sourske kar si le misli
mourte, knjige pa (Genofela Erazem pred
ali za jama itd., še pol milijona podobnih
imen); na peklenko in nebeško ropotijo
(parklji, hudiči, zlodji in Miklavž. Miklavž
in še Miklavž); in še na vse drugo kar člo-
vek niti ne more zapopasti in povedati s
trema kilometri dolzim stavkom.

Ali si že žan Vodnikove
družbe?

K. R. G. Brown:

68

Vitez enega dne

Roman

— Le dobro premislite to in ne pozabite, da mi je dobro znano, da skajete čez zakonski plot.

Sir Walter je poskočil, kakor bi ga pičil gad. Siroko je odprl usta in pogledal Petra tako, kakor bi videl pred seboj prikazen svoje vihrave mladosti, ki se mu je prišla rogati v trenutku zmage. Prebledel je in zajecjal:

— Kaj pa hočete prav za prav? Peter ga je pogledal tako nedolžno, kakor je pri svoji umazanosti in zamerjenosti sploh mogel.

Nekaj časa je bilo vse tiho. — Hm, — je zamrmral sir Walter in srepo pogledal Petra — Hm.

— Kar sprijazni se s tem, papa, — mu je prigovarjal Toby. — Saj uima pomena upirati se, kajti posledice tvoje trme ne bodo prijetne. Prav zdi se mi, da bi ti mogel nakopati moj prijatelj na glavo hude preglavice. Kar spomni se, kako in kaj je bilo s starim Muggeridgom. Sicer pa, kaj zato, če imaš eno silko starih mojstrov več ali manj.

— Uh! — je zastokal sir Walter hripavo. Zdelo se je, da ga bo razneslo. Toda kmalu je nekaj srdito zamrmral, se obrnil na peti in odšel ves razjarjen proti domu.

— To mu je šlo pošteno na živce, — se je zasmejal Toby. — Pred zadnjimi volitvami je moral odšteti lepe denarce, ker je bil javno razžalil drugega kandidata Muggeridga. Drugič si tega ne bo upal, zlasti ko ga mama jošteno obdela. Gospodična Craigova dobi svojo sliko nazaj... Cui, kaj si mu pa zašepetal na uho?

— O nič posebnega, samo neko starodavno pripovedko. — je odgovoril Peter smeje. — Mislim, da bi ga utegnili zanimati. To je vse. A kaj zdaj?

— Karkoli ti bo teknilo in ugajalo, — je odgovoril gostoljubni Toby. — Jajca? Čaj? Kanape?

— V prvi vrsti in pred vsem drugim mi daj moje cape, — je dejal Peter.

XVII.

Gospod A in gospodična B

Na stari kmečki klopici v senčnatem kotičku trate pred teraso v Old Hallu so sedeli mirno trije ljudje. Mir in pokoj ranega dopoldne se je razprostiral nad njimi in dišalo je po dobrem tobaku. Tudi hiša za njimi je bila pogreznjena v sobotni mir. V eni njenih sob je počivala po obedu lady Bellerby, ki je nobena katastrofa ali senzacija ni mogla odvrniti od njenih navad. V knjižnici je mislil težke misli o krivičnosti sveta sir Walter, nekoliko pa-

metnejši, toda nič prijaznejši kakor prej.

— No, — je izpregovoril Peter prvi, — če bodo tudi drugi dnevi mojega okrevanja tako veseli, kakor je bil prvi, bom moral po njem naravnost v bolnico.

Čas, ta najboljši zdravnik, je priškolil Cardinalu izdatno na pomoč, kar je bilo tem lažje, ker je imel zanesljivega pomočnika, dober in izdaten obed. Obrat, umit, sit, prespan in preoblečen v svojo obleko je bil Peter zopet gentleman od pete do glave. Tudi gospodični Craigovi se niso poznali sledovi skrbi in razburjanja niti na obrazu, niti v vedenju. Toby Bellerby je bil pa tak, kakršen je vedno bil in bo.

— In vse to je bila moja krivda, — je dejala Jeanne skesano. — Da vas nisem kresnila z ono...

— Molčite! — je dejal Peter hitro. — O tem niti besedice več. To je vse v redu. Samo nekaj bi še rad vedel: kako sta se s Tobijem tako naglo prikazala pri vstopu v park?

Toby se je zasmejal. — To je zasluga mojega kombinacijskega talenta, dragi moj. Ko si se z mojim kolegom tako naglo odpeljal, se mi je takoj zdelo, da s to preključeno sliko ne bo vse v redu. Na čeku sem namreč opazil podpis gospodične Craigove. In ker moram v vsako stvar vtakniti nos, sem si izposodil od vrtnarja kolo in jo ubral proti koči na obali. Uganil sem, da si namenjen tja in upal sem, da te še dohitim, toda v loči te že ni bilo. Bil bi te dobil, če bi ne bil krenil ob obali.

— Jaz sem pa bila tako zmedena, da sem mu vse priznala. — je pripomnila Jeanne. Skrbelo me je, kaj ste povedali, Peter. Nagovorili ste mnogo in zdeli ste se mi tako... tako strašno resni...

— Jaz sem pa dovršil tvoje modro delo. Dejal sem ji, da stori najbolje, če stoji močito pred mojim starim obrazom in mu pove vse v obraz. In kako zgovoren sem bil! Mislim, da jo bova z mamico že kako rešila iz zagate. Nisem pa računala s tem, da se znova pojavi Hopper. Moj oče ima tudi svoje dobre strani, toda kadar ga prime, je neznosen. Ta tvoj pravni zastopnik mu je šel najbolj na živce.

— Da, — je odgovoril Peter. — Deloma.

— Gospod Bellerby, — se je oglašila Jeanne, — ali veste, da me je zdaj prav za prav sram? Globoko sem razžalila vašega očeta in gotovo bo mislil, da ne spadam med olikane ljudi. Obžalujem, da sem se tako daleč spozabila.

Toby se je zasmejal in jo dobrodušno pogledal.

— Bežite no, s tem si pa res ni treba beliti glave! Z mojim očetom je pač križ, da se smatra za križanca med Napoleonom in papežem in da mu gre

to včasih v glavo. Vi bi tega ne verjeli, — je pripomnil zaupno, toda imam ga rad in težko mi je gledati, kako mu zapira nadutost pot med ljudi. Zanj je zelo zdravo, če dobi tu pa tam malo po nosu in vi ste mu storili v tem pogledu imenitno uslugo. Zdi se mu je že posvetilo, da bi ne bil smel izvesti od vašega brata te slike. In to mu bo koristilo — je pripomnil zelo modernim starokopitnega očeta. — Osebnost vam iz srca hvaležen, da ste nas vse tako razmajali. Tako živahnega weekenda že nismo imeli tu, od kar je pristal Viljem Osvajalec. Toda čujte — saj vendar ne mislite resno že jutri odpotovati v mesto.

Jeanne je prikimala. — Seveda, gospod Bellerby. Čim prej odpotujem, tem bolj bo sir Walter vesel. Pa tudi sliko bi rada čim prej odnesla tja, kamor spada. Drevo prenočim v koči, jutri se pa s prvim vlakom odpeljem.

Toby je globoko vzdihnil. — To je moja običajna smola. Kakor pravi pesnik: Komaj se mi solncece nasmeje, že zopet kakor iz škafa lije. No, menda že mora tako biti...

Kaj bo pa s tobijem prijatelj Cardinal? Rotim te, usmili se ne vsaj ti in ostani pri nas! Pridrženo sobico dobiš proti zelo zmerni najemni. Izvrstna kuhinja, domači komfort in sploh. Peter je zakašljaval in odkimal z glav.

— Zelo mi je žal, Bellerby, toda ta hip sem se spomnil, da imam v mestu opravke. Sicer sem pa prepričan, da tvoj oče ne bo preveč jokaj za menoj. Za nočjo si že poiščem prenočišče, jutri pa odpotujem.

Toby ga je začudeno pogledal, potem se je pa ozrl na Jeanne, ki je pogumno vzdržala njegov pogled. Slednjič je počasi in pomembno zmajal z glavo.

— Seveda, — je dejal smeje. — Seveda. Razumem, dragi moj, razumem prav dobro. — Znova je vzdihnil in se zamislil. Potem je široko zazdehal, se pretegnil in pogledal na uro.

— Ali bi se mogla bavavati tu brez mene? Pred južino moram napisati še nekaj pisem.

— Kar pojdi, — je dejal Peter. — Gospodični Craigovi bom pripovedoval pravljico o Rdeči kapi.

— Upam, — je menil Toby, — da jo bo tvoja pravljica zanimala. — Vstal je, se poklonil in krenil proti hiši.

— Prijazen fant je ta Toby, — je dejala Jeanne.

— Izvrsten tovariš, — je pritrdil Peter.

Potem sta nekaj časa molčala. — To je pa res čudno naključje, da se bova jutri skupaj vračala v London, — je pripomnil Peter zamišljeno.

— Čudno je, samo to, da se vrnete vi, — je odgovorila Jeanne mirno. — Kaj bo pa z vašim dopustom?

Odkod levičarstvo

Starši otroke večkrat kaznujejo zato, ker jedo, se igrajo ali delajo z levico. To velja za grdo razvado, malomarnost ali površnost. Starši in vzgojitelji navadno silijo otroke, naj to grdo razvado opuste in rabiho desnico, toda otrok se vrača k levici, čim le more. Novejša raziskovanja so pa pokazala, da levičarstvo ni gola razvada. Učenci namreč dognali, da je pri levičarjih odgovarjajoči del skorje velikih možganov bolj razvit na desno, kakor pri desničarjih. To naziranje je prevladovalo do najnovejšega časa. Zdi se pa učenjaki razlagajo levičarstvo na ta način, da je levo oko bolj razvito kot desno, dočim prevladuje pri normalnih ljudeh desno oko. Če je levo oko močnejše, prevzame vodstvo. Če se pojavi premoč levega očesa že v otroški dobi, je otrok levičar.

O tem se je prepričal raziskovalec Esser na triletni deklici, ki so ji zavezali za nekaj časa levo oko, ker je nanj škilila. Mati si je na vse načine prizadevala pripraviti hčerko do tega, da bi jedla z desno roko, pa je bilo vse zaman. Čim so pa deklici zavezali levo oko, je začela rabiti pri jedi, delu, igrah itd. desno roko. Če so ji pa ruto z očesa sneli, je takoj zopet rabila levo. S tem bi bilo dokazano, da je levičarstvo v zvezi z očesnim organom, ne pa z možgani.

Kako love šimpanze

Francoski kolonialni uradnik, ki se je nedavno vrnil z Gvineje, opisuje v nekem pariškem listu svoje doživljanje na lovu na šimpanze. Udeležba na takem lovu je zdaj redek užitek, kajti loviti šimpanze v francoski koloniji v zapadni Afriki je strogo prepovedano. Prepoved je bila nujno potrebna, ker je bila že velika nevarnost, da šimpanzi v zapadni Afriki sploh izginejo. Posebne lovske družbe so prihajale na Gvinejo loviti šimpanze, ki so jih za drag denar prodajale in vsako leto so jih lovcu mnogo pobili. Zdi se dovoljen lov na šimpanze samo v primerih, če rabiho žive za znanstvene zavode in laboratorije. Streljati pa šimpanzov sploh nihče ne sme. Dokler je bil lov na šimpanze dovoljen, se ga je udeležila večkrat cela zamorska naselbina, in čim so šimpanza izsledili, so ga zamorski gonjači zagnali v tak kotiček džungle, da ni mogel več naprej. Tam so ga ubili s koli ali pa ustrelili. Če se je šimpanzu posrečilo rešiti se na drevo, so drevo podrl in preganjana žival je bila izgubljena.

Lov na šimpanze je pa pomenil za lovce pogosto smrtno nevarnost, kajti orjaška opica je nevaren nasprotnik. Šimpanzi žive v skupinah po 4—5, nikoli pa ne v krdelih kakor mnoge

druge opice. Pred človekom šimpanz beži, če je pa napaden, se srdito brani. Najprej se brani z rokami, če pa to ne pomaga, rabi svoje močne zobe. Lovce, ki hodijo na lov na opice, spoznamo po ranah na rokah. Mnogim manjka več prstov ali pa tudi cela roka. Če se požene šimpanz na drevo, začne lomiti debele veje in jih metati na lovca. Malo je tudi znano, da spadajo samice šimpanza med one redke živali, ki v nevarnosti zapuste svoje mladice in se rešijo same. Mladice vrže samica proč in zbeži. Samec ima navadno tri ali štiri samice, s katerimi živi. Šimpanzi se hranijo s sadeži, najraje pa jedo jajca in mlade tiče. Zive šimpanze love v mreže, podobne ribiškim, samo da so mnogo močnejše.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Originalen samomor

Bivši osebni zdravnik bivšega etopskega kralja Menelika dr. Pierre Emile Meral, znani učenjak in raziskovalec, je umrl te dni v La Motte pri Loudoucu od lakote. Njegova agonija je trajala 60 dni. Zaman so mu prijatelji prigovarjali, naj začne zopet jesti, da bi mu organizem ne opešal. Zadnje dni bi bil moral nastopiti zdravnik dr. Lecouedic, katerega pa umirajoči stanovski kolega sploh ni hotel sprejeti.

70letna gospodinja Virginija Rolandova je trmastega zdravnika na košeniljsko prosila, naj opusti gladovanje, in prinášala mu je najboljše jedi. Zdravnik si je pa tiščal nos, da bi premagal izkušnjo, in pod nobenim pogojem ni hotel jesti. Čez tri tedne je začel piti vsako popoldne malo vode, da bi si olajšal muke. Končno ni mogel več stati in stara gospodinja mu je morala od časa do časa zmociti ustnice. Pred smrtjo je še pokimal z glavo v znak hvaležnosti, potem se je pa onesvestil in umrl. Pokojni je bil Rus in naturaliziran Francoz. Vzrok njegove smrti je zagoneten, ker ni hotel nikomur povedati, zakaj umira od lakote.

Za Miklavža = darila = za Božič

nudi v novo preurejeni trgovini

Ivan Božataj

Konferenčni trg št. 19

Poleg Nunske cerkve

in sicer:

Moderne lestence za jedilnice, salone, gosposke sobe.
Moderne ampule za spalnice.
Svetiljke za nočne omare.
Okrasne svetiljke.
Pisarniške svetiljke.
Ročne in žepne svetiljke.

Svilene senčnice po naročilu.
Likalnike in kuhalnike.
Kuhalne plošče.
Čajne kanglice.
Grelna blazine.
Masažne aparate.

Oglejte si zalogo!
Izredno nizke cene!

Radijska oddajna postaja LJUBLJANA

RADIO kot si ga želite

namreč VISOK v kvaliteti in NIZEK v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930, obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

400 D tektorskih aparatov, kompletnih z vsemi potrebščinami, ki so za poslušanje potrebne, za naplacho Din 80 ter petkratno mesečno plačilo po Din 45.

300 I elektronskih aparatov, kompletnih z elektrono, baterijami, antenskim materialom ter eno slušalko, za naplacho Din 100 ter osemkratno plačilo po Din 75.

200 3 elektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih z elektronskimi, akumulatormi 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materialom za naplacho Din 240 ter desetkratno mesečno plačilo po Din 180.

100 4 elektronskih aparatov »Reinartz« z visokofrekvenčno elektrono z zameženo anodo ter akumulatormi 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materialom na naplacho Din 380 ter dvanajstkratno mesečno plačilo po Din 280.

Poslušajte se ugodno prilike ter si naročite takoj Vaš aparat!

RADIO LJUBLJANA

LJUBLJANA, Miklošičeva 5.

MARIBOR, Aleksandrova 4.

NAZNANILO PRESELITVE

FRANC SLOVŠA

trgovina s kurivom in trboveljskim premogom

Kolezijska ulica št. 20, vljudno naznanja, da se je preselila

v Kolezijsko ulico št. 19

ter se cenjenemu občinstvu vljudno priporoča.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v enotah
za odgovor znamko! Na vprašanje brez znamke ne
odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

Hišo

v Ljubljani ali Spodnji Šiški
kupim takoj. Javiti opis stavbe
in ceno. — Ponudbe pod
»Resni kupec 2966« na upravo
Slov. Naroda 2966

Restavracija v Zagrebu

na izbornem prostoru v centru
mesta, z vsem inventarjem
in dolgoletno najemno
pogodbo takoj poceni napro-
daj. Pojasnila daje Gjuro Va-
ljak v Mariboru. 2982

Modna trgovina

na prometnem kraju Ljubljane,
moderno novo opremljena,
radi boleznij ugodno napro-
daj. Najemna nizka. Ponudbe
pod »Sijajno« na upravo Slo-
venskega Naroda. 2956

RADI ODPOTOVANJA

takoj prodam 1 kompletno
spanico za 1 osebo n 1 p-
salni stroj; vse v dobrem sta-
nju. — Spodnja šiška (pri
stari cerkvi). Vodnikova cesta
št. 12. 2850

Premog, drva, koks

prodaja
»ILIRIJA« d. z o. z., Ljubljana,
Dunajska cesta telefon 2820 —
Miklošičeva cesta telefon 2595.
102/T

MODROCE

la afrik, močno blago. Din 200;
spodnje modroce, mreže, po-
steljne odeje. kupite najcenejše
pri

RUDOLF SEVER

LJUBLJANA, Marjita trg št. 3
Zahtevajte vzorce! 29/T

Klavirji!

Za Miklavža kupite na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bö-
sendorfer, Steinway, Fürster,
Höhl, Stingl originali, ki so
nesporno n najboljši (lahka,
precizna mehanika). Prodaja
jih izključno le sod. izvedenec
in bivši učitelj Glasbene Matice

ALFONZ BREZNIK

Mestni trg 3.
Najcenejša posojalnica.

Pomlajenje

o 24 urah

je doseglja, kakor javlja v zahvalnem
pismu, gospa dr. A., Praga: 10 lon-
čkov »EROS« kreme, ki sem jih pre-
jela od vas, sem morala prepustiti
svojim zmanjam. Moj obraz je dobra reklama za vašo kremo,
kajti kljub svojim 49. letom sem lepa in mladostna. »EROS«
krema naglo in zanesljivo odstrani sojedce, mozolje, gube,
pege, nosno rdečico, rumene in rjave lise, solnčne pege. Jam-
stvo: denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12.— Din, 3 lončki
25.— Din, 6 lončkov 40.— Din.

Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/E 26 CSR.

Za Miklavža

Pred nakupom oglejte si vso blago po najnižji ceni.

Dobrodelni svet modro-
stvarni na vsi
šolski svetiljki najnovejši tipa.
Osvetlite svetilnice.
Sprejemne svetilnice.
Izdatni svetilnice.
Tlačilne
šipe.
Hladilnice.
Osvetlite svetilnice.
Steklo za okna.
Tlačilne za prave blage.
Dale in razne druge stvari in blago.
Pozor! Naša blaga.

Ceniti blago. Prodaja tudi na obroke.

V glasbeni oddaji se sprejemajo vsa vprašanja.

»TRIBUNA« P. B. L.

Vojna dvorica in svetilnice svetilnic.

Ljubljana, Karlovaška cesta 4.

FANY PATIK

UMETNO KOŠARSTVO

Radovljica — Ljubljana, Miklošičeva cesta 30

NAJGENEJŠA IN PRIMERNA MIKLAVŽEVA DARILA
za deco: otroške mislice in stolčki in razne lesene igrače, gu-
galniki.

za odrasle: pleteno pohištvo, stojala za ročna dela, tase, tape-
cirane košarice za šivanje itd.
Oglejte si bogato zalogo!

* DINI SLOVENSKI POPOLDNEVNIK * IMAJO OGLASI V NEM SKUPEN USPEN *
* Slovenski Narod *

Urednik: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Javornik. — Za upravo in izdajatelja del: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.